

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Toma Nadejda, Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Lupu Mihai în numele inculpatului Pleșca Vladimir, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ștefan Vodă din 23 iunie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Pleșca Vladimir Xxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în r. Xxxx, s. Xxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 04.09.2012 - 23.06.2016 (prima instanță);
2. 25.07.2016 - 12.10.2016 (instanța de apel);
3. 23.12.2016 - 28.03.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din data de 23 iunie 2016, Pleșca Vladimir a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor, prevăzute de art. 191 alin. (4), 191 alin. (2) lit. b), c), d) și art.327 alin. (2) lit. b), c) Cod penal cu stabilirea pedepselor: în baza art. 191 alin. (4) Cod penal - 7 ani 6 luni închisoare, în baza art.327 alin. (2) lit. b), c) Cod penal - 2 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 6 ani, în baza art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - 2 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

Conform art. 84 Cod penal prin cumul parțial al pedepselor numite i s-a stabilit lui Pleșca Vladimir pedeapsa definitivă de 9 (nouă) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 7 (șapte) ani.

Acțiunea civilă înaintată de Primăria s. Talmaza s-a admis integral și s-a încasat de la Pleșca Vladimir în beneficiul Primăriei s. Talmaza, raionul Ștefan Vodă, prejudiciul material în sumă de 98500 (nouăzeci și opt mii cinci sute) lei.

1.1. Prin aceeași sentință a fost condamnată și Godiac Vera, hotărîrea în privința căreia cu recurs ordinar în prezent nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Pleșca Vladimir, deținînd funcția de primar al s. Talmaza, r-1 Ștefan Vodă, în baza hotărîrii Judecătorei Ștefan Vodă din 13.06.2007 fiind persoană cu funcție de demnitate publică, în perioada lunii august 2010, avînd scopul însușirii prin delapidare a banilor ce nu i se cuvin, folosind situația de serviciu în interes material, a săvîrșit delapidarea averii străine cu cauzarea de daune materiale în proporții mari și abuzul de serviciu soldat cu urmări grave în următoarele circumstanțe:

La 01.10.2010 între Primăria satului Talmaza, raionul Ștefan Vodă, în persoana fostului primar, Pleșca Vladimir, pe de o parte, și G.Ț. „Mihai Cioban” în persoana directorului, Cioban Mihai, pe de altă parte, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 6668, obiectul căruia este terenul aferent construcțiilor proprietate privată ce aparține cet. Cioban Mihai, cu suprafața de 34,5 ha la prețul de 310779 lei, sumă de bani care, conform înțelegerilor contractuale, urma să fie achitat în două tranșe. Condiție obligatorie pentru încheierea, înregistrarea notarială și intabularea contractului nr. 6668 din 01.10.2010 în Registrul bunurilor imobile era achitarea și încasarea în contul primăriei a primei rate din prețul convenit în sumă totală de 150 000 lei.

Aproximativ la mijlocul lunii august 2010 cet. Cioban Mihai, la indicația lui Pleșca Vladimir s-a prezentat în Primăria satului Talmaza, raionul Ștefan Vodă, și în biroul acestuia i-a transmis personal suma de 75 000 lei.

Pleșca Vladimir, acționînd intenționat, urmărind scopul însușirii banilor ce nu i se cuvin, i-a comunicat lui Cioban Mihai, că banii primiți în sumă de 75000 lei îi va depune personal în casieria primăriei și va supraveghea reflectarea contabilă a depunerilor în contul achitării primei tranșe pentru cumpărarea terenului aferent și, respectiv, încheierea și înregistrarea contractului de vânzare-cumpărare, fapt care nu a avut loc, iar banii menționați fiind însușiți de către Pleșca Vladimir.

Conform datelor evidenței contabile a Primăriei, în perioada anului 2010 și pînă în prezent nu au fost încasate careva sume bănești în vederea executării contractului nr. 6668 din 01.10.2010 și anume, achitarea de către vînzător a prețului terenului cu suprafața de 34,5 ha.

2.1. Tot el, la finele lunii august 2010, continuîndu-și acțiunile sale infracționale, folosind situația de serviciu în interes material, aflîndu-se în sediul Primăriei satului Talmaza, raionul Ștefan Vodă, ignorînd prevederile art. 29 Legii „Cu privire la administrația publică locală” nr. 436 din 28.12.2006, contrar prevederilor pct. 1 și pct. 12 al Hotărîrii Guvernului RM nr. 764 din 25.11.1992 privind aprobarea normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a R. Moldova, a întocmit și i-a eliberat lui Cioban Mihai chitanța nr. 156 din 16.08.2010,

conform căreia directorul G.Ț. „Mihai Cioban”, cet. Cioban Mihai a achitat în bugetul Primăriei satului Talmaza suma de 150 000, încasînd anterior de facto doar 75 000 lei.

Ulterior, la 01.10.2010, primarul Pleșca Vladimir, folosind situația de serviciu în interes material, exprimat în încasarea sumei de 75 000 lei, primiți pentru achitarea prețului terenului aferent proprietății private a G.Ț. „Mihai Ciobanu”, acționînd contrar prevederilor art. 4 alin. (4) al Legii nr. 1308-XIII din 25.07.97 „Privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pămîntului”, potrivit căroră - „vînzarea-cumpărarea terenurilor proprietate publică se efectuează cu achitarea prețului la o plată unică sau în rate. La încheierea contractului de vânzare-cumpărare în rate, se achită cel puțin 50% din prețul terenului”, a încheiat în calitate de reprezentant al Primăriei satului Talmaza, contractul nr. 6668 privind vînzarea-cumpărarea terenului aferent construcțiilor proprietate privată ce aparține cet. Cioban Mihai, cu suprafața de 34,5 ha la prețul de 310779 lei.

La 22.12.2010, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 6668 din 01.10.2010 în Registrul bunurilor imobile a fost înregistrat dreptul de proprietate a cet. Cioban Mihai asupra terenului cu nr. cadastral 8535432.059, acțiuni în rezultatul căroră Primăriei satului Talmaza, raionul Ștefan Vodă, i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 150 000 lei.

2.2. Tot el, în perioada lunii mai 2010, cu folosirea situației de serviciu, a săvîrșit delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea acestuia, care s-a soldat cu cauzarea de daune materiale în proporții considerabile în următoarele circumstanțe.

Astfel, la data de 05.05.2010, de către Primăria satului Talmaza, r-nul Ștefan Vodă, în persoana primarului, Pleșca Vladimir, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 3384, a fost înstrăinată clădirea auxiliară a școlii nr.2 cu suprafața 256,50 m², cet. Pleșca Ludmila, care este soția ultimului, contra sumei de 25850 lei, care urma să fie achitată pînă la încheierea contractului indicat. Condiție obligatorie pentru încheierea, înregistrarea notarială, intabularea contractului nr. 3384, din 05.05.2010 în Registrul bunurilor imobile, era achitarea în contul primăriei pe lîngă suma de 2350 lei, achitată anterior, achitarea întregului cost a bunului procurat, adică suma restantă de 23500 lei.

În acest scop, Pleșca Vladimir, acționînd în interese personale și cunoscînd despre faptul că, fără prezentarea chitanței la dispoziția de încasare privind achitarea în contul Primăriei sat. Talmaza, raionul Ștefan Vodă, a sumei restante de 23500 lei, nu v-a putea fi încheiat contractul de vânzare-cumpărare a bunului nominalizat, a solicitat în perioada de pînă 05.05.2010, data precisă nu a fost posibil de stabilit pe parcursul urmăririi penale, de la contabilul-casier al Primăriei sat. Talmaza, raionul Ștefan Vodă, Godiac Vera, eliberarea chitanței la dispoziția de încasare care ar confirma achitarea sumei date, asigurînd-o că ulterior îi v-a aduce și îi v-a achita suma nominalizată.

La rîndul său, contabilul-casier al Primăriei sat. Talmaza, raionul Ștefan Vodă, Godiac Vera, a întocmit și i-a transmis primarului, Pleșca Vladimir, chitanța la dispoziția de încasare nr.76, din 16.09.2009 precum că, Pleșca Ludmila, a achitat suma de 23500 lei, pentru procurarea clădirii auxiliare a școlii nr.2 cu suprafața 256,50 m², deși în realitate suma dată nu a fost achitată în contabilitatea primăriei.

Respectiv, această chitanță la dispoziția de încasare nr.76, din 16.09.2009, a servit ca temei pentru înregistrarea contractului de vânzare-cumpărare cu nr. 3384 din 05.05.2010 și înregistrarea ulterioară a dreptului de proprietate asupra imobilului la Oficiul Cadastral Teritorial.

Conform datelor de evidență contabilă a Primăriei sat. Talmaza, r-nul Ștefan Vodă, pînă în prezent nu sunt înregistrate careva sume bănești întru achitarea clădirii auxiliare a școlii medii nr.2 cu suprafața de 256,50 m², conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 3384 din 05.05.2010, iar chitanța la dispoziția de încasare nr. 76 din data de 16.09.2009, conține date vădit false, aceasta fiind înregistrată în contabilitatea Primăriei sat. Talmaza, la data 25.11.2009, ca fiind achitată suma de 2396 lei, pentru alte servicii. Respectiv, ca rezultat ilegal a fost înstrăinată clădirea auxiliară a școlii nr.2 cu suprafața 256,50 m², prin ce Primăriei sat. Talmaza, r-nul Ștefan Vodă, i s-a cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă de 23500 lei.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către avocatul Lupu Mihai, în numele inculpatului Pleșca Vladimir, prin care a solicitat casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pleșca Vladimir să fie achitat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Lupu Mihai în numele inculpatului Pleșca Vladimir, și menținută hotărîrea atacată.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, neconstatîndu-se temeiuri de casare a sentinței. În plus, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinînd probele administrate din punct de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrînd just acțiunile inculpatului, Pleșca Vladimir, în baza dispozițiilor art. 191 alin.(2) lit. b), c), d), art.191 alin.(4), art. 327 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, și anume „delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvîrșită de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu folosirea situației de serviciu”, „delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvîrșite în proporții mari” și respectiv, „folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale

persoanelor fizice sau juridice, săvârșită de o persoană cu funcție de demnitate publică, soldată cu urmări grave”.

Instanța de apel a reținut că inculpatul Pleșca Vladimir, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a declarat că vina în comiterea infracțiunii imputate o recunoaște parțial. În cadrul, instanței de apel, inculpatul Pleșca Vladimir, a declarat că susține declarațiile date la faza urmăririi penale și în prima instanță. A indicat că cu Ceban Mihail a fost în relații ostile din 2003. Cu contabilul, Godiac Vera a fost în relații bune. Ștampila de la consiliu se păstra la secretarea Consiliului sătesc. Nu cunoaște cum ștampila a apărut pe bon, ștampila nu se păstra la primar dar la secretara consiliului sătesc. De la Ceban Mihail nu a primit nici o sumă. Totodată a relatat că, nimeni nu a avut nici o obiecție la comisia de licitație. Suma pentru obiectul procurat a achitat-o soția sa. A participat la întocmirea actelor la notar. A indicat, că din câte cunoaște Primăria s. Talmaza nu a formulat acțiune civilă.

Deși, Pleșca Vladimir vina nu și-a recunoscut-o, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin.(2) lit. b), c), d), art. 191 alin.(4), art. 327 alin.(2) lit. b), c) Cod penal se confirmă și prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice ce coroborează între ele, și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate, s. Talmaza, r. Ștefan Vodă, Ursu Ion, inculpatei Godiac Vera, martorului Struț Tatiana, martorului Cioban Mihail, martorului Ciobanu Svetlana, martorului Vremere Leonid, martorului Sîrghi Anton, martorului Slesarenco Daria, martorului Baltag Vera, martorului Deliu Evghenia, martorului Sîrbu Svetlana, martorului Pancenco Vasile, martorului Godiac Gheorghe, martorului Pleșca Ludmila, martorului Godiac Eugenia, martorului Codiac Vera, martorului Cataraga Olga.

Vinovăția inculpatului, suplimentar la declarațiile reprezentantului părții vătămate și a martorilor audiați, și-a găsit confirmare prin probele acumulate pe parcursul urmăririi penale și administrate în ședința de judecată a instanței de apel și anume:

- procesul - verbal de confruntare dintre martorul, Cioban Mihai, și învinuitul, Pleșca Vladimir, din 27.07.2012, prin care se confirmă faptul că Cioban Mihai i-a transmis lui Pleșca Vladimir suma de 75 000 lei MD în contul achitării prețului terenului aferent și a primit de la acesta chitanța nr. 156 din 16.08.2012. (f.d.64-65,vol-I);

- procesul - verbal de confruntare dintre Godiac Vera și învinuitul Pleșca Vladimir, din 14.08.2012, prin care se confirmă faptul că cet. Godiac Vera nu a primit careva sume bănești de la cet. Cioban Mihai și nu a eliberat chitanța nr. 156 din 16.08.2012. (f.d.66-67,vol-I);

- procesul-verbal de ridicare din 31.05.2012, prin care a fost ridicată chitanța nr. 156 din 16.08.2012, conform căreia în contul Primăriei satului Talmaza, raionul Ștefan Vodă, a fost încasată de la cet. Cioban Mihai suma de 150 000 lei MD. (f.d.69,vol-I);

- procesul - verbal prin care a fost ridicat „Registrul de evidență a documentelor de încasare și plată de la 01.08.2006 - 2011” și „Registrul de casă 2009 - 2010” ținut de primăria satului Talmaza, raionul Ștefan Vodă. (f.d.91,Vol-I);

- procesul - verbal de examinare a documentelor din 01.08.2012, prin care au fost examinate copiile autentificate a „Registrului de evidență a documentelor încasare și plată pe perioada 2010”. Acest mijloc de probă confirmă faptul, că în perioada anului 2010 de către Primăria satului Talmaza, raionul Ștefan Vodă, nu a fost întocmită, eliberată și înregistrată în registru chitanța cu nr. 156 din 16.08.2010. (f.d.93,vol-I);

- procesul - verbal de examinare a documentelor din 02.08.2012, prin care au fost examinate copiile autentificate a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6668 din 01.10.2010. (f. d. 109,vol-I);

- raportul de expertiză grafoscopică nr. 513 din 14.08.2012 a chitanței la dispoziția de încasare nr. 156 din 16.08.2010, prin concluzia căruia s-a stabilit că înscrisurile din chitanța menționată cu excepția codului fiscal sunt executate probabil de către învinuitul, Pleșca Vladimir. Totodată s-a stabilit că semnătura din rândul „casier” din chitanța la dispoziția de încasare nr. 156 din 16.08.2010 nu a fost executată de către cet. Godiac Vera ci de către o altă persoană prin procedeul imitației. (f.d.78-88, vol. I);

- extrase din registrul de evidență a documentelor de încasare și plată pe perioada 2006 - 2011, unde se ducea evidența plăților destinate la buget, din care se vede că în perioada anului 2010 nu au fost înregistrate intrări a mijloacelor financiare de la M. Ciobanu pentru achitarea terenului aferent fermei, procurat în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 6668 din 01 octombrie 2010. (f. d. 95-103, vol. I);

- copia contractului de vânzare-cumpărare nr. 6668 din 01 octombrie 2010 a terenului aferent construcției cu suprafața de 34,05 ha la prețul de 310 779 lei, încheiat între Primăria s. Talmaza în persoana ex-primarului, Pleșca Vladimir și cet. Ciobanu Mihai.(f.d.106-108, vol. I);

- raport de expertiză grafoscopică suplimentară nr.314 din 26 mai 2015 prin concluzia căruia s-a stabilit, inscripțiile manuscrite cifro-literare, inclusiv cu semnificația codului fiscal „1007601006265” și a numărului 156 din chitanța la dispoziția de încasare nr. 156 din 16.08.2010, eliberată pe numele lui Ceban Mihail, probabil au fost executate de către numitul Pleșca Vladimir prin deghizarea scrisului. (f. d. 131-141, vol. III).

În aceste condiții, în urma examinării mijloacelor de probă sus citate, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma prevederilor art. 95, 101 Cod de procedură penală prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Pleșca Vladimir, încadrarea

juridică corectă și anume art. 191 alin.(2) lit. b), c), d), art. 191 alin.(4), art. 327 alin.(2) lit. b), c) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a remarcat că starea de fapt reținută și de drept apreciată concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, relevate și analizate în cuprinsul sentinței, verificate în apel.

Pe această linie de concluzie, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

Instanța de apel a menționat că considerentele primei instanțe sînt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul, că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate este dovedită în cadrul procesului penal, astfel fapta acestuia, reținută prin sentință, întrunește elementele infracțiunilor imputate.

Față de lucrul judecat de prima instanță, s-a constatat motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că este corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvîrșite de inculpat și semnele componentelor de infracțiuni prevăzute de art. 191 alin.(2) lit. b), c), d), art. 191 alin.(4), art. 327 alin.(2) lit. b), c) Cod penal.

Astfel, examinînd aspectele de fapt și de drept ale cauzei, conform cerințelor din articolul 409 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța a apreciat că nu există temei de a interveni în sentință.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului Pleșca Vladimir, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin.(2) lit. b), c), d), art. 191 alin.(4), art. 327 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, verificînd legalitatea individualizării pedepsei penale în privința ultimului instanța de apel a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a constatat că, acțiunile inculpatului Pleșca Vladimir, au fost încadrate în baza art. 191 alin.(2) lit. b), c), d), Cod penal pentru care legea penală în vigoare la data comiterii infracțiunii prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani, art. 191 alin.(4), prevede o pedeapsă

sub formă de închisoare de la 7 la 12 ani, iar art. 327 alin.(2) lit. b), c) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani, iar din interpretarea sistemică a prevederilor art. 16 alin.(4) Cod penal infracțiunile incriminate inculpatului se califică ca infracțiune gravă.

În conformitate cu prevederile art. 76, 77 Codul penal careva circumstanțe agravante nu au fost reținute.

De asemenea la stabilirea tipului și mărimii pedepsei, instanța de apel a menționat că instanța de judecată corect a luat în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite (a comis o infracțiune gravă), motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și gradul pericolului social al infracțiunii comise, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea penală, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață a familiei acestuia (inculpatul nu a recunoscut vinovăția, anterior a comis infracțiuni, procesul penal în privința acestuia fiind încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție, nu a restituit prejudiciul material).

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a reținut că, instanța de fond motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevînd în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpatului și, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin privarea inculpatului de libertate.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Pleșca Vladimir, va fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de închisoare, în limitele stabilite de prima instanță, or, aplicarea unei alte pedepse, nu va fi nici rațională și nici proporțională acțiunilor comise de către acesta.

Din conținutul hotărîrii contestate s-a constatat că exigențele art. 6 CEDO au fost respectate, din motiv că prima instanță a dat o apreciere corectă probelor în cauză, soluționînd toate problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea sentinței de condamnare, adoptînd o hotărîre conformă cerințelor legii.

Referitor la critica adusă în cererea de apel de avocatul Lupu Mihai, în numele inculpatului Pleșca Vladimir, asupra acțiunii civile, instanța de apel le-a considerat nefondate și lipsite de suport legal și probant.

În acest context, instanța de apel a conchis că prevederile art. 23 alin.(2), 219 alin. (1), (2), (4) Cod de procedură penală, au fost respectate de către prima instanță.

Totodată, s-a remarcat că acțiunea civilă poate fi înaintată în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești și aceasta poate fi înaintată în numele persoanei fizice de către reprezentanții părților vătămate recunoscute ca părți civile în procesul penal, prin ordonanța organului de urmărire penală ori prin încheierea instanței de judecată, care judecă cauza ca prima instanță.

Din materialele dosarului, se constată că, reprezentantul părții vătămate, Primăria s. Talmaza, r. Ștefan Vodă, a înaintat o acțiune civilă, în care a solicitat încasarea din contul inculpatului Pleșca Vladimir, a prejudiciului material în mărime de 98500 lei.

În acest context, instanța de apel a relevat că, potrivit art. 1398 alin.(1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Instanța de apel a reținut că ca urmare a comiterii infracțiunii, Primăria s. Talmaza, r. Ștefan Vodă, a suportat un prejudiciu material, exprimat în suma însușită de acesta în mărime de 98500 lei, care în mod just a fost încasată de prima instanță.

În susținerea celor enunțate, instanța de apel a menționat și jurisprudența CEDO, cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003), unde Curtea a statuat, în principiu, că „atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”.

Având ca bază aceste considerente ale instanței europene, instanța de apel a evidențiat că, prima instanță în mod corect a soluționat acțiunea civilă înaintată de Primăria s. Talmaza, r. Ștefan Vodă, dispunând încasarea sumei în mărime de 98500 lei.

5. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Lupu Mihai în numele inculpatului Pleșca Vladimir, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, a solicitat casarea acestora, cu achitarea inculpatului.

Recurentul a invocat în cererea sa de recurs următoarele motive :

- atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu a dorit să ia în considerare motivele invocate de apărare, mai mult ca atât, le-a respins ca nefondate apreciindu-le critic, contrar art.385 alin.(1) pct.1-5 CPP RM, precum și a art.6 CEDO care garantează statelor membre semnatare ale acestei convenții dreptul la un proces echitabil și respectarea principiului egalității armelor. Aceasta presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta poziția sa, iar între părți trebuie să se mențină un echilibru corect. Mai mult ca atât, în cazurile penale, aceste principii parțial se suprapun cu garanțiile specifice ale art.6 paragraf 3, dar au o întindere mult mai largă;

- în conformitate cu art.427 alin.(1) pct.8) (nu au fost întrunite elementele infracțiunii) recurentul reiterează asupra argumentului invocat de către partea apărării atât prin cererea de apel cât și prin recurs, anume - în acțiunile inculpatului nu sînt întrunite elementele infracțiunilor imputate, este susținut în continuare, apărarea insistînd asupra acestuia din următoarele motive:

- conform declarațiilor așa zisului inculpat Pleșca între el și așa zisa parte vătămată Cioban Mihail începând cu anul 2005 sînt relații ostile datorită faptului că Pleșca în calitate de primar al s. Talmază, r. Ștefan Vodă, a apărut interesele administrației publice locale și a proprietății acesteia în situația în care cet. Ciobanu Mihail nu a achitat costul a 9 ha de teren aferent de la fosta fabrică avicolă, iar cet. Pleșca a fost nevoit să se adreseze la procuratură, inspectoratul de poliție, a ieșit cu un demers și la președintele R. Moldova;

- aceste relații ostile au continuat, fără a presupune amicitie sau acțiuni de comun acord în interesul comun al acestora;

- la pronunțarea hotărîrii și deciziei de acuzare au fost luate la bază doar probele invocate de partea acuzării în vederea insinuării presupusului prejudiciu cauzat. Astfel, infracțiunea e lipsită de obiect material, iar în această ordine de idei recurentul conchide asupra faptului că în lipsa obiectului material lipsește și componența de infracțiune;

- deasemenea, recurentul reiterează și asupra lipsei altui element al infracțiunii - laturii obiective, manifestate prin lipsa elementului de „însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului”, deoarece inculpatul nu a avut ce însuși, pentru că bunurile nu au fost încredințate în administrare așa zisului inculpat Pleșca Vladimir;

- recurentul menționează și faptul că datorită neconcordanțelor din declarațiile așa zisei părți vătămate Ciobanu Mihail, mărturiile depuse de către acesta urmează a fi apreciate critic și nu pot sta la baza sentinței de acuzare în moment ce există disconcordanță dintre declarațiile date la urmărirea penală și în cadrul ședinței de judecată sub jurămînt, avînd aceeași forță probatorie ca și declarațiile așa zisului inculpat Pleșca Vladimir care nu s-au contrazis pe parcursul procesului. Cele invocate de către inculpat au fost confirmate prin declarațiile altor martori, dar și documente confirmative, deci își confirmă credibilitatea și forța probatorie;

- la fel, recurentul menționează că conform art.94 alin.(1) p.9) CPP RM care prevede că în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărîri judecătorești datele care au fost obținute fără a fi cercetate, în modul stabilit în ședința de judecată, iar conform art.413 alin.(1) CPP RM, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță;

- partea apărării a cerut în cadrul ședinței de judecată de examinare a apelului audierea suplimentară a martorilor, însă instanța a neglijat această cerință și a pus la baza deciziei adoptate probele sentinței primei instanțe, astfel au fost încălcate drepturile inculpatului și anume dreptul la un proces echitabil garantat de art.6 paragraful 3 lit. d) CEDO, acesta fiind lipsit de dreptul de a interoga martori - în baza art.109 alin.(3) CPP RM;

- totodată, așa zisului inculpat Pleșca Vladimir, în cadrul examinării cauzei în ordine de apel i-au devenit cunoscute circumstanțe noi despre care nu a știut la

momentul judecării cauzei în cadrul primei instanțe în cadrul judecătorei Ștefan Vodă : președintele ședinței, judecătorul Nașco Ion este ginerele martorilor Ciobanu Mihail și Svetlana, Ciobanu Mihail fiind și așa zisa parte vătămată în procesul dat. În temeiul art.427 alin.(2) „... încălcarea a avut loc în instanța de apel” recurentul atrage atenția asupra faptului că instanța de apel a neglijat această circumstanță invocată de așa zisul inculpat, admitând și favorizând viciul procedural comis în cadrul primei instanțe.

6. Procurorul a depus referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, deoarece în recurs nu se conțin argumentele ilegalității hotărârilor instanțelor inferioare și nu se invocă problema de drept de importanță generală abordată în această cauză penală, cerințe obligatorii și expres stipulate în dispoziția art. 430 pct. 5 Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, ținând seama de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Colegiul penal lărgit menționează că recurentul drept temeiuri pentru declararea recursului, a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și prevederile art. 6 CEDO și anume că nu au fost întrunite elementele infracțiunii și s-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, totodată lecturând textul hotărârilor judecătorești inferioare, Colegiul penal lărgit identifică prezența unei erori comise de către acestea în partea aplicării pedepsei complementare pe art. 327 alin. (2) Cod penal în privința inculpatului Pleșca Vladimir, invocând în acest context următoarele argumente.

Așadar, verificând materialele dosarului, Colegiul penal lărgit conchide că prima instanță și instanța de apel neîntemeiat și eronat au aplicat pedeapsa complementară prevăzută de art. 327 alin. (2) Cod penal (red.23.12.2013) în privința inculpatului Pleșca Vladimir, fără a ține cont de prevederile art. 10 Cod penal, care stipulează că legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

În acest sens, Colegiul penal lărgit atestă că în fapta constatată în sentință și în fapta incriminată în rechizitoriu (f. d. 188, vol. I), încadrată în baza art. 327 alin. (2) lit. b), c) Cod penal s-a indicat că a fost comisă de către inculpatul Pleșca Vladimir în perioada lunilor august-octombrie a. 2010.

În continuare, Colegiul penal lărgit notează că prin sentință inculpatului Pleșca Vladimir i-a fost aplicată greșit o pedeapsă complementară, cu privarea de a ocupa funcții publice pe un termen de 7 ani, în limitele sancțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) Cod penal, în redacția din 23.12.2013, care este o pedeapsă mai aspră decât cea aplicabilă la momentul săvârșirii faptei (august-octombrie a. 2010), iar instanța de apel eronat a menținut sentința în această parte fără modificări.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit invocă că art. 327 alin. (2) Cod penal (red. 18.12.2008), legea aplicabilă la momentul săvârșirii faptei prevedea sancțiunea pedepsei complementare de privare de a ocupa anumite funcții pe un termen de până la 5 ani, iar sancțiunea art. 327 alin. (2) Cod penal (red. 23.12.2013) prevede aplicarea pedepsei complementare pe un termen de la 5 la 10 ani. Se mai invocă că prin Legea Nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012 au fost completate prevederile art. 65 alin. (2) Cod penal, în final cu textul : „iar în cazurile expres prevăzute în Partea specială a prezentului cod – pe un termen de la 1 la 15 ani”.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de prevederile art. 8, 10 alin. (2) Cod penal și au aplicat cu efect retroactiv o pedeapsă complementară în limitele prevăzute de art. 327 alin. (2) Cod penal (red. 23.12.2013), care înăsprește pedeapsa complementară aplicată inculpatului Pleșca Vladimir, ieșind din limitele prevăzute de Partea generală a art. 65 alin. (2) Cod penal (red. 18.12.2008), care prevedea posibilitatea aplicării pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani, ce constituie o eroare de drept care nu poate fi menținută de instanța de recurs ordinar.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit rejudecând cauza în această parte, va ține cont de prevederile legii care prevede o pedeapsă mai blândă, și anume art. 327 alin. (2) (red. 18.12.2008), precum și de art. 75 Cod penal, care prevede că pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale ale Codului penal și conchide că pedeapsa complementară privarea de dreptul de a ocupa funcții urmează a fi aplicată inculpatului Pleșca Vladimir în limitele de la 1 la 5 ani.

Potrivit textului recursului declarat de recurent, Colegiul penal lărgit reține, că acesta invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură

penală, și anume că „nu au fost întrunite elementele infracțiunii”, ce nu se confirmă în instanța de recurs ordinar din următoarele considerente.

Astfel, Colegiul penal lărgit raportînd acest temei invocat de recurent la textul deciziei contestate, relevă că acesta nu se confirmă, or instanța de apel la judecarea apelului declarat, a respectat prevederile art. 412, 413, 414 Cod de procedură penală și corect și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală, constatînd corect prezența elementelor infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal, art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, art. 327 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, în acțiunile inculpatului Pleșca Vladimir.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de avocatul Lupu Mihai în numele inculpatului Pleșca Vladimir, fiindu-i menținută incorect pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 7 ani.

În conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, a verificat corect legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și celor verificate în cadrul ședinței instanței de apel, descrise în decizia atacată (f. d. 48-56, vol. IV).

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel corect a constatat că prima instanță la pronunțarea sentinței a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că vina inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 191 alin. (4) Cod penal, art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, art. 327 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrat de către organul de urmărire penală, cercetate de către prima instanță și verificate de instanța de apel, descrise și în decizia instanței de apel (f. d. 48-56, vol. IV), care au fost apreciate corect de către ambele instanțe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, iar pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente a instanței ierarhic inferioare, relatate și în prezenta decizie, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărîrii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeleș ca impunînd un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că instanța de fond, luînd în considerare circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, gravitatea infracțiunii săvîrșite și urmările prejudiciabile care au survenit, ținînd cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, corect i-a aplicat inculpatului Pleșca Vladimir pedeapsa definitivă de 9 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cu privire la argumentul adus de recurent, precum că „președintele ședinței, judecătorul Nașco Ion este ginerele martorilor Ciobanu Mihail și Svetlana, Ciobanu Mihail fiind și așa zisa parte vătămată în procesul dat” Colegiul penal lărgit menționează că este unul declarativ și îl respinge ca neîntemeiat deoarece recurentul nu aduce mijloace de probe concrete referitor la acest fapt.

Colegiul penal nu acceptă nici motivele invocate în recursul ordinar cu privire la încălcarea prevederilor art. 6&3 lit. d) CEDO cu referire la ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, considerându-le declarative și nerelevante pentru speța dată, decizia instanței de apel fiind corect motivată în părțile stabilirii vinovăției și pedepsei principale. Astfel, hotărîrea atacată la aceste capitole nu este afectată de erori de drept și lipsesc careva motive ce ar servi drept temei pentru rejudecarea cauzei în ordine de recurs, în părțile respective.

Referindu-se la motivul, că partea apărării a cerut audierea suplimentară a martorilor în instanța de apel, ce nu a fost acceptat, Colegiul penal lărgit constată că nu s-a admis o încălcare a drepturilor inculpatului, fiindcă martorii decisivi au fost interogați în prima instanță și partea apărării a avut posibilitate să le pună întrebări.

Față de cele ce preced, instanța de recurs menționează că pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecății o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

În consecință, Colegiul penal lărgit având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele invocate în cererea de recurs ordinar cu privire la lipsa elementelor infracțiunilor, încălcarea prevederilor art. 6 CEDO, declarate de avocatul Lupu Mihai în numele inculpatului Pleșca Vladimir, sunt vădit neîntemeiate.

7.1. În concluzie, Colegiul penal lărgit consideră necesar de admis recursul ordinar declarat de avocatul Lupu Mihai în numele inculpatului Pleșca Vladimir, de casat decizia instanței de apel atacată numai în partea ce ține de stabilirea pedepsei complementare pe art. 327 alin. (2) lit. b), c) Cod penal (red. 18.12.2008) și respectiv aplicării art. 84 Cod penal, cu rejudecarea cauzei în această parte. În rest motivele invocate în recursul ordinar se resping ca fiind inadmisibile din motiv că sunt vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Lupu Mihai în numele inculpatului Pleșca Vladimir, casează în partea stabilirii pedepsei complimentare, sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 23 iunie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre.

Pleșca Vladimir Xxxx se consideră condamnat în baza :

- art. 191 alin. (4) Cod penal – la 7 (șapte) ani 6 (șase) luni închisoare;
- art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – la 2 (doi) ani 6 (luni) închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani;
- art. 327 alin. (2) lit. b), c) Cod penal (red. 18.12.2008) – aplicându-i pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 (patru) ani.

Conform art. 84 Cod penal pentru cumul de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate se stabilește lui **Pleșca Vladimir Xxxx** pedeapsa definitivă de 9 (nouă) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 (cinci) ani.

În rest, se mențin prevederile hotărârilor atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **11 mai 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Toma Nadejda

Moraru Petru